

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Generelt

Som led i regeringens bestræbelser på en enklere administration, en bedre ressourceudnyttelse og dermed en forbedret service over for borgeren, foreslår regeringen en ændring i den sociale, centrale administration gennem en indpasning af Socialstyrelsen i Socialministeriets departement med virkning fra 1. januar 1991. Det er hensigten at opnå en tættere kontakt mellem Ministeriet, kommunerne og borgerne for derigennem at give Folketinget en bedre betjening og en større sammenhæng i løsningen af Ministeriets opgaver.

Dette mål kan nås gennem en sammenlægning af de ressourcer, der i dag er indeholdt i Departementet og Socialstyrelsen, til én moderne organisation, som med fleksibilitet og handlekraft kan imødekomme de mange ønsker og krav, der stilles fra samfundets forskellige niveauer.

Socialstyrelsen har siden sin etablering i 1970 varetaget en række væsentlige opgaver. Ved den første store udlægning af opgaverne efter bistandsloven i 1976 var det Socialstyrelsen, der forestod den direkte kontakt til kommunerne og amtskommunerne. Tilsvarende bidrog styrelsen til udlægningen af særfor-sorsområdet til amtskommunerne i 1980. Med disse udlægninger har Socialstyrelsen i væsentlig grad bidraget til decentraliseringen og dermed til en nedtoning af den statslige kompetence på det sociale område.

Som følge af denne decentralisering, hvorefter ansvaret for en stadig større del af opgaverne på det sociale område er henlagt til kommunalbestyrelserne og amtsrådene, er der sket en tilnærmelse af Departementets og Socialstyrelsens arbejdsopgaver, hvilket yderligere begrundes en sammenlægning af de to sociale, centrale myndigheder.

Styrelsen har i væsentlig grad bidraget til den socialpolitiske udvikling i samfundet ved sin tætte kontakt til kommunerne og borgerne. Regeringen finder, at denne socialpolitiske og socialfaglige indsigt bør videreføres i ét departement med ny struktur.

Ligeledes foreslås, at visse konkrete opgaver efter den sociale lovgivning, som styrelsen i dag varetager, henlægges til det nye departement, jf. bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Det sociale tilsyn

I forbindelse med de store udlægninger på det sociale område var der behov for en særlig bestemmelse, der præciserede, at socialministeren førte tilsyn med det sociale område. Ved gennemførelsen af den sociale styrelseslov i 1970 blev der derfor i § 22 medtaget en bestemmelse herom.

Med den skete udlægning af opgaverne i de forløbne 20 år, den fortsatte glidende decentralisering på flere niveauer samt det omfattende ankesystem er Socialministeriets og Socialstyrelsens rolle som overordnet påtalemyndighed blevet væsentligt nedtonet. Det har i perioden navnlig været Socialstyrelsen, der har varetaget denne opgave. Tilbage står fortsat det almindelige kommunale tilsyn samt det almindelige ressorttilsyn efter almindelige stats- og forvaltningsretlige principper, jf. bemærkningerne til forslaget § 1.

Med Socialreformen i 70'erne skete der et brud på den traditionelle opbygning af klage-tilsynssystemet. Socialministeriet er fortsat den regeludstedende myndighed, men er som hovedregel ikke længere klageinstans. Socialministeriet indgår heller ikke i et over-underordningsforhold til kommunerne/amtskommunerne, bortset fra på visse mere administrative områder som regnskab og revision.

Det almindelige kommunale tilsyn

I henhold til den kommunale styrelseslovgivning varetages tilsynet med kommunerne af de for hvert amt nedsatte tilsynsråd, mens Indenrigsministeriet udøver tilsynet med amtskommunerne samt Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Det er tilsynets opgave at kontrollere, at beslutninger, der træffes i kommuner og amtskommuner, ikke er i strid med lovgivningen. De sanktioner, som tilsynet kan anvende i tilfælde, hvor der foreligger en klar ulovlighed, består i annullation af ulovlige beslutnin-